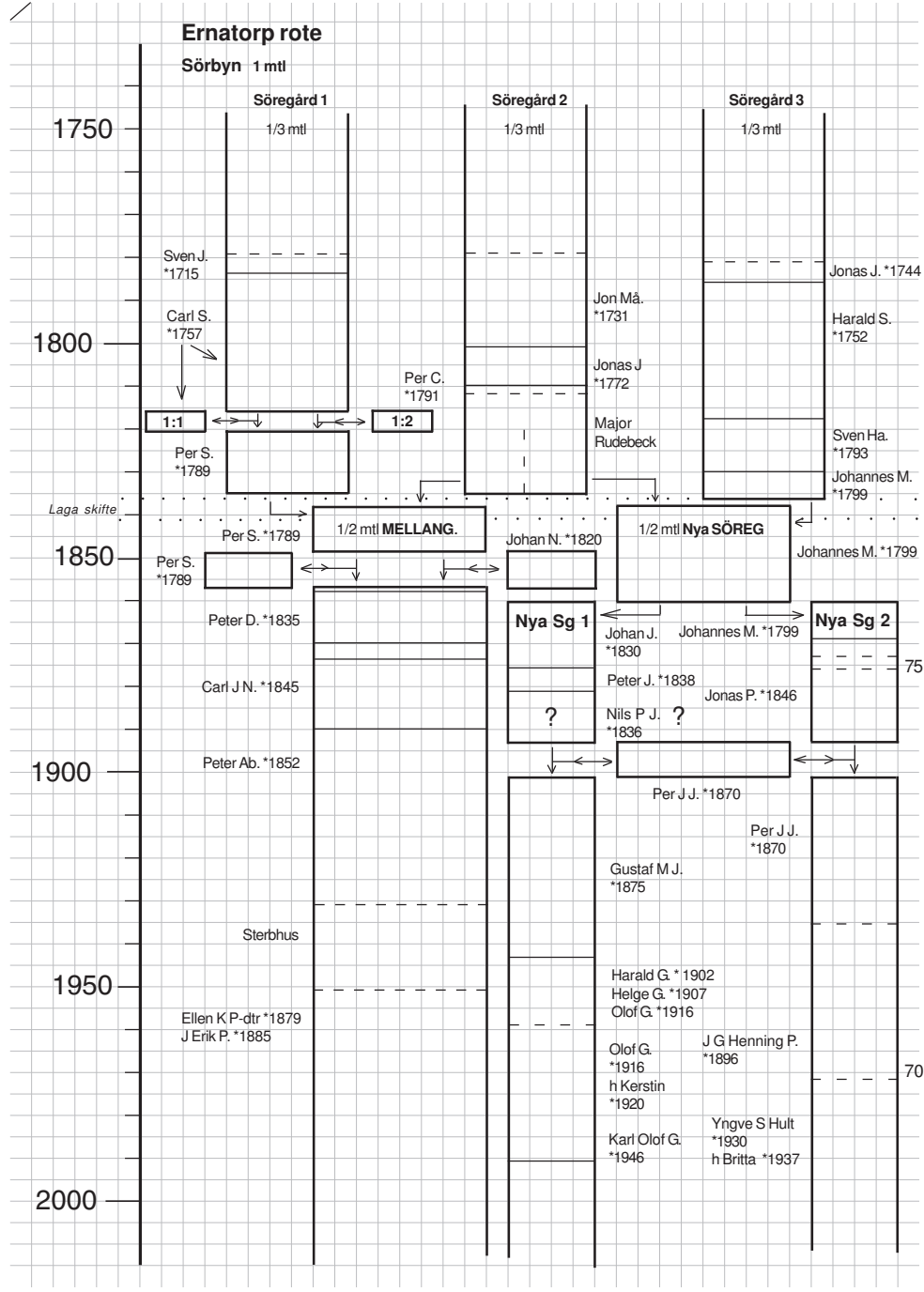

Översikt/Kommentar

Före skiftet.

Sörbyn bestod fram till laga skiftet 1836–41 av tre enheter (troligen 1/3 mtl vardera) och efter skiftet av två enheter om 1/2 mtl vardera.

Söregård 1 (Mellangård) och halva Söregård 2 blev kort före skiftet en enhet om 2/3 mtl och ägdes av major Rudebeck på Svanås (ej redovisat i översikten). Vid skiftets slut 1841 tillföll enheten Per Svensson f 1789 och omfattade 1/2 mtl enligt ovan.

Ägarbytet hade troligen skett under förrättningens gång på grund av major Rudebecks fränfälle 1839. Därmed lämnade släkten Rudebeck sina intressen i Ernatorp.

Söregård 2 ägdes 1779–1805 av en Jon Månsson f 1731, troligen född i Sörbyn. Hans son Jonas f 1772 övertog efter sin far, men endast som brukare och var så till sin död 1813. Sannolikt köpte Rudebeck denna 1/3-del före skiftet, vilket förklarar att han var en av initiativtagarna till laga skiftet 1836. Jfr ovan!

Söregård 3 hade samme ägare före och efter förrättningen, nämligen Johannes Månsson f 1799. Denne Johannes var må till Harald Svensson f 1752. Nämnade Harald var far till den tragiskt omkomne Sven Haraldsson d 1849 (se Bss s. 00). > >

ÄgaröversiktKommentar

Sörbyn bestod fram till laga skiftet 1836–41 av tre enheter (troligen 1/3 mtl vardera) och efter skiftet av två en-

beck denna 1/3-del före skiftet ovan!

Söregård 3 hade samme ägare fram till 1860 övertog syskonen Johan och Britta med sina respektive gifternas namn, Moheda, men hade kvar en-

>> forts.

Efter skiftet

Byns läge mellan två sankmarker krävde att skiftet genomfördes efter särskild ordning (se Bss s. 00). Med major Rudebecks förvärv av Söregård 1 och 2 kort före ansökan om skiftet och Johannes (f 1799) innehav av Söregård 3 startade förrättningen 1836. Rudebecks död 1839 medförde, som nämnts, att släktens intressen i Sörbyn upphörde. Medan Rudebeck ännu levde, var Per Svensson f 1789 närmast arrendator under honom på sina svärföräldras enhet (jfr Bss s. 00). Vid skiftet bestämdes att Sörbyn skulle bli två enheter om 1/2 mtl vardera i stället för tre om vardera 1/3 mtl. Söregård 2 delades och ena hälften tillföll Söregård 1 med Per f 1789 och den andra Söregård 3 med Johannes f 1799 som ägare. De nya enheterna kallas här Mellängård respektive Nya Söregård (Sg).

Mellängård förvärvades av släkten Peter Abrahamsson från Lädja 1890 och kvarstod i dess ägo in på 1950-talet. De sista ättlingarna avled ogifta och enheten köptes av ATA-Timber Moheda.

Nya Söregård (Sg) delades 1860 så att Johannes' (f 1799) son Johan f 1830 övertog 1/4 mtl Nya Sg 1, medan Johannes behöll 1/4 mtl Nya Sg 2.

Nya Söregård 1 tillföll Johan J. f 1830 (troligen som brukare) i samband med giftermål. Hans bror Peter f 1838 tog över sedan Johan flyttat till Tolg 1876. Denne Peter flyttade 1881 till Hornaryd och emigrerade småningom till Nordamerika.

Från Fagerås kom familjen Nils Peter Jonasson f 1836, enligt Hfl till Åsabacken. Perioden 1881–93 är dock oklar (jfr Sf s. 152 och 156–157). Med familjen Jonasson kom småningom tre barnmorskor till socknen. De var alltid kända som boende på Åsabacken, t.ex. "Ida på Åsabacken". Jfr också Sf s. 00!

Efter giftermålet 1893 flyttade Per Johan Jonasson f 1870 åter till Ernatorp och skrevs troligen för hela Nya Söregård. Han sålde 1901 Sg 1 till sin halvsyster Wilhelmina Jonasdtr f 1877, som då hade gift sig med Gustaf Jonasson f 1875 från Ör Åkersände. Sonen Olof f 1916 gifte sig med Kerstin Johansson i Hjulatorp f 1920. Deras son Karl Olof f 1946 drev sedan enheten i Ernatorp tillsammans med Carlsgård 1 i Hjulatorp.

Nya Söregård 2 övertogs troligen 1869 av Jonas Persson f 1846, då han gifte sig med Britta-Stina J-dtr f 1845 på enheten. Jonas och Britta Stina flyttade till Moheda Brännhult men hade kvar enheten i Ernatorp i sin ägo. Nämnade Jonas återkom 1876 med ny hustru och hennes två barn samt sin egen son Per Johan från 1:a giftet f 1870. Åtminstone sedan 1780-talet har större delen av Nya Sg 2 tillhört samma släkt, dvs. den som härstammade från Harald Svensson f 1752. Jfr också Bss s. 00 och 00!